

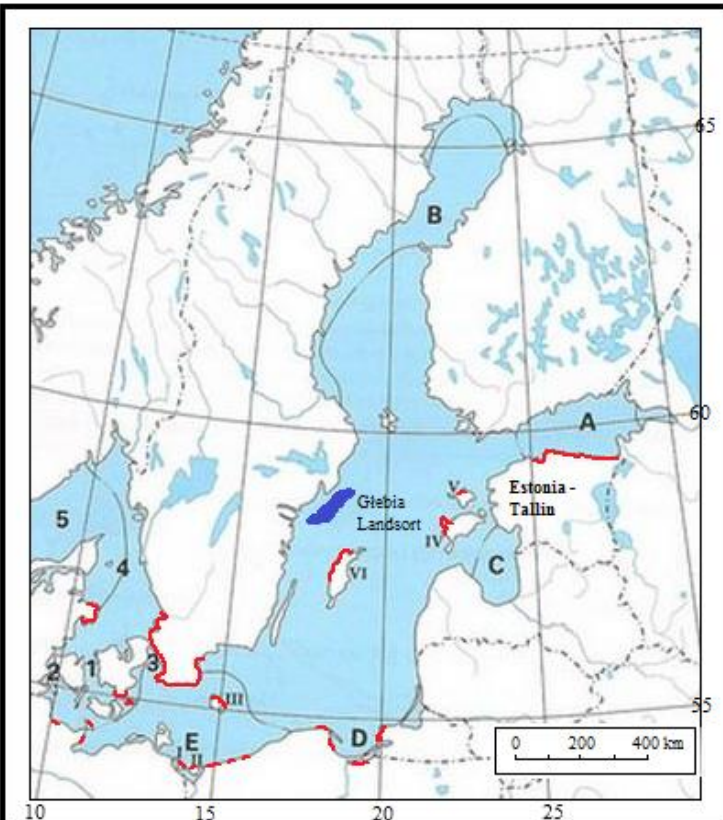

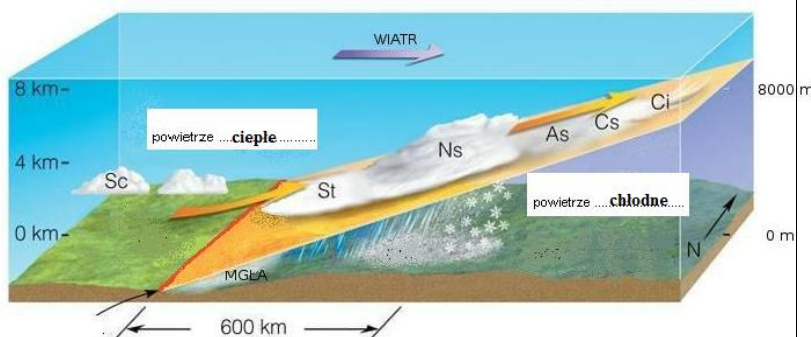

KARTA ODPOWIEDZI
KONKURS GEOGRAFICZNY DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM
Rok szkolny 2014/2015
Etap wojewódzki

Nr zad.	PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ	PUNKTY	KRYTERIUM ZALICZENIA
1.	morze Yoldiowe 2 jeziro Litornowe 4 bałtyckie jezioro lodowe 1 jeziro Ancylusowe 3	0-1	Za prawidłowe <u>chronologiczne</u> uporządkowanie wszystkich rysunków – 1 pkt
2.	a) Zatoki: A- Fińska C - Ryska Cieśniny: 1 – Wielki Bełt 4- Kattegat Wyspy: III – Bornholm IV – Sarema	0-7	a) Za poprawne nazwanie wszystkich elementów linii brzegowej - 3 pkt; 5-4 elementów – 2 pkt; 3-2 elementów - 1 pkt; 1-0 elementów – 0 pkt. b) Za poprawne zaznaczenie „X” Głębi Landsort – 1 pkt; c) Za poprawne podpisanie stolicy Estonii – 1 pkt;

	b) c) d) <table border="1" data-bbox="272 275 1026 448"> <tr> <td data-bbox="272 275 587 360">Typ wybrzeża</td> <td data-bbox="587 275 1026 360">Proces geologiczny, który doprowadził do jego powstania</td> </tr> <tr> <td data-bbox="272 360 587 448">Klifowe (wybrzeże wysokie)</td> <td data-bbox="587 360 1026 448">Abrazja (erozja morska) lub niszcząca działalność morza</td> </tr> </table>	Typ wybrzeża	Proces geologiczny, który doprowadził do jego powstania	Klifowe (wybrzeże wysokie)	Abrazja (erozja morska) lub niszcząca działalność morza		d) Za poprawne uzupełnienie każdej komórki po 1 pkt.
Typ wybrzeża	Proces geologiczny, który doprowadził do jego powstania						
Klifowe (wybrzeże wysokie)	Abrazja (erozja morska) lub niszcząca działalność morza						
3.	a) Dostęp do Morza Bałtyckiego ma <i>sześć/siedem/osiem</i> państw Unii Europejskiej. b) Wyspy Alandzkie należą do <i>Finlandii/ Szwecji/Danii</i> . c) Największa głębokość morza wynosi <i>52,3 m/459 m /1327 m</i> . d) Poziom wód wewnątrzkontynentalnego Morza Bałtyckiego jest <i>taki sam / wyższy / niższy</i> niż w Oceanie Atlantyckim i Morzu Północnym. e) Średnie zasolenie wód Morza Bałtyckiego wynosi <i>ok. 2 ‰/ ok.7‰ / ok. 16 ‰</i> . f) Zasolenie Bałtyku <i>jest największe w cieśninie 1/cieśninie 2/ cieśninie 4</i> .	0-3	Za podkreślenie prawidłowych słów we wszystkich zdaniach – 3 pkt; w 5-4 zdaniach – 2 pkt; w 3-2 zdaniach – 1 pkt; w 1-0 zdaniu – 0 pkt				
4.	Przykłady: przyczyny antropogeniczne: - spływ wód powierzchniowych i podziemnych zawierających stosowane nawozy sztuczne (związków fosforu i azotu) na polach uprawnych należących do zlewiska Morza Bałtyckiego; - spuszczenie ścieków z miast nadmorskich, w których znaczącym źródłem fosforu są proszki do prania; - dopływy zanieczyszczonych odpadami przemysłu chemicznego wód rzecznych; skutki: -eutrofizacja wód Morza Bałtyckiego; - masowy rozwój nieżytecznych glonów i sinic, które powodują zmętnienie wody w warstwie powierzchniowej, co ogranicza rozwój roślinności płytkowodnej z powodu braku światła; -zanieczyszczenia chemiczne powodują śmierć organizmów zwierzęcych i roślin; przyczyny przyrodnicze: - słaba wymiana wód Morza Bałtyckiego z Morzem Północnym; - zakwitanie glonów i rozwój sinic; - mała głębokość Morza Bałtyckiego; skutki: - mała możliwość samooczyszczania z zanieczyszczeń poprzez wymianę wód z otwartym oceanem; - sinice produkują substancje trujące, które zabijają organizmy zwierzęce (np. masowy pomór fok); - cyjanobakterie (sinice) stanowią zagrożenie dla zdrowia ludzkiego podczas kąpieli, mogą powodować podrażnienia i	0-4	Za prawidłowe podanie jednej przyczyny przyrodniczej zanieczyszczenia - 1 pkt; Za prawidłowe wyjaśnienie skutku zanieczyszczenia dla podanej przyczyny przyrodniczej - 1 pkt Za prawidłowe podanie jednej przyczyny antropogenicznej zanieczyszczenia - 1 pkt; Za prawidłowe wyjaśnienie skutku zanieczyszczenia dla podanej przyczyny antropogenicznej - 1 pkt				

	schorzenia skóry oraz zatrucia; 5. a) b) i c) Lodowiec górski: d) <u>barańce (mutony)</u>, wał moreny czołowej, <u>dolina zawieszona</u>, dolina V-kształtna, <u>dolina U-kształtna</u>, pradolina, pole sandrowe, ozy, kemy, <u>kar(cyrk)lodowcowy</u> e) A) egzaracja B) detersja	0-7	Za poprawne nazwanie dwóch elementów lodowca – 1 pkt; Za poprawne zaznaczenie granicy wiecznego śniegu – 1 pkt; Za poprawne zaznaczenia miejsca występowania ablacji – 1 pkt; d) Za poprawne podkreślenie wszystkich tylko poprawnych form – 2 pkt; 3-2 tylko poprawnych form – 1 pkt; 1-0 tylko poprawnej formy – 0pkt. Za podkreślenie wszystkich poprawnych form i jednej błędnej – 1 pkt e) Za poprawne wyjaśnienie pojęcia po 1 pkt.
6.	1. b 2. a 3. b 4. c 5. a 6. c	0-6	Za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi po 1 pkt
7.	Szczyt Opołonek w Bieszczadach (ew. Przełęcz Użocka) Przykładowe rozwiązanie: szer. geograficzna punktu - 49°N $49^\circ + 90^\circ = 139^\circ$ Średnia długość 1° łuku południka - 111,2 km $139^\circ \times 111,2 \text{ km} = 15456,8 \text{ km}$ <i>Uznawane średnie długości łuku jednostopniowego południka</i>	0-3	Za poprawne nazwanie punktu – 1 pkt; Za zapisanie prawidłowej szerokości geograficznej szczytu – 1 pkt; Za poprawne obliczenie odległości

	od 111,5 km do 110,7 km		w km – 1 pkt.										
8.	Front ciepły 1. 2. Pierzaste (cirrusy) i pierzasto-warstwowe (cirrostratusy) 3. <table border="1" data-bbox="271 884 1013 974"> <tr> <td>egzosfera</td> <td>mezosfera</td> <td>troposfera</td> <td>stratosfera</td> <td>termosfera</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>3</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>4</td> </tr> </table>	egzosfera	mezosfera	troposfera	stratosfera	termosfera	5	3	1	2	4	0-4	Za poprawne nazwanie frontu ciepłego – 1 pkt; Za poprawne podpisanie powietrza ciepłego i chłodnego – 1 pkt; Za poprawne nazwanie obu tylko poprawnych rodzajów chmur – 1 pkt; Za poprawne uporządkowanie warstw atmosfery – 1 pkt.
egzosfera	mezosfera	troposfera	stratosfera	termosfera									
5	3	1	2	4									
9.	Przykład obliczenia: 1 ha = 0,01 <u>km²</u> 1: 260000 1 cm – 2,6 km 1 cm² – 6,76 km² 2163,2 ha = 21,632 km² = 21632000m² x– 21,632 km² 1 cm² – 6,76 km² $x = \frac{1 \text{ cm}^2 \times 21,632 \text{ km}^2}{6,76 \text{ km}^2}$ x=3,2 cm²	0-3	Za prawidłową zamianę ha na km² lub m²– 1 pkt; Za prawidłową metodę obliczenia powierzchni jeziora na mapie – 1 pkt; Za poprawny wynik – 1 pkt.										
10.	a) Kujawy - <i>czarne ziemie</i> b) Żuławy Wiślane - <i>aluwialna równina</i> c) Nizina Śląska - <i>najdłuższy okres wegetacyjny</i> d) Wyżyna Miechowska - <i>czarnoziemy</i>	0-2	Za poprawne dopasowanie wszystkich czynników przyrodniczych – 2 pkt; 3-2 czynników – 1 pkt; 1-0 czynników – 0 pkt.										
11.	Przykładowe odpowiedzi: <table border="1" data-bbox="271 1870 1093 2049"> <tr> <td>Propagowanie zdrowego stylu życia i rozwój medycyny</td> <td>Wzrosła średnia długość trwania życia</td> </tr> <tr> <td>Ujemne saldo migracji zagranicznych</td> <td>Zmniejszenie przyrostu rzeczywistego ludności</td> </tr> </table>	Propagowanie zdrowego stylu życia i rozwój medycyny	Wzrosła średnia długość trwania życia	Ujemne saldo migracji zagranicznych	Zmniejszenie przyrostu rzeczywistego ludności	0-3	Za podanie jednej poprawnej przyczyny i skutku demograficznego po 1 pkt;						
Propagowanie zdrowego stylu życia i rozwój medycyny	Wzrosła średnia długość trwania życia												
Ujemne saldo migracji zagranicznych	Zmniejszenie przyrostu rzeczywistego ludności												

	<table border="1"> <tr> <td>Migracja młodych Polaków za granice Polski</td> <td>Udział osób w wieku 65 lat i więcej zwiększył się a zmniejszył się udział dzieci (0–14 lat)</td> </tr> <tr> <td>Zmniejszenie znaczenia rodziny jako podstawowej formy współżycia</td> <td>Wzrosła liczba rozwodów i zwiększyła się liczba nieformalnych związków partnerskich</td> </tr> <tr> <td>Zmiana świadomości młodych ludzi i przeobrażeń w sferze wartości, norm i postaw, stawianie na pierwszym miejscu kariery i pracy</td> <td>Wzrósł średni wiek matki w momencie urodzenia dziecka</td> </tr> </table>	Migracja młodych Polaków za granice Polski	Udział osób w wieku 65 lat i więcej zwiększył się a zmniejszył się udział dzieci (0–14 lat)	Zmniejszenie znaczenia rodziny jako podstawowej formy współżycia	Wzrosła liczba rozwodów i zwiększyła się liczba nieformalnych związków partnerskich	Zmiana świadomości młodych ludzi i przeobrażeń w sferze wartości, norm i postaw, stawianie na pierwszym miejscu kariery i pracy	Wzrósł średni wiek matki w momencie urodzenia dziecka								
Migracja młodych Polaków za granice Polski	Udział osób w wieku 65 lat i więcej zwiększył się a zmniejszył się udział dzieci (0–14 lat)														
Zmniejszenie znaczenia rodziny jako podstawowej formy współżycia	Wzrosła liczba rozwodów i zwiększyła się liczba nieformalnych związków partnerskich														
Zmiana świadomości młodych ludzi i przeobrażeń w sferze wartości, norm i postaw, stawianie na pierwszym miejscu kariery i pracy	Wzrósł średni wiek matki w momencie urodzenia dziecka														
12.	Pod względem powierzchni Polska zajmuje 6 miejsce w Unii Europejskiej. W 2014 r. w Polsce w 914 miastach mieszkało ok. 60 % ludności Polski. Województwem o największej liczbie ludności jest mazowieckie a województwem o największej gęstości zaludnienia: śląskie. Do 5 największych miast Polski przekraczających 500 tys. mieszkańców należą: Warszawa (1716 tys. ludności), Kraków (758 tys.), Łódź (719 tys.), Wrocław (631 tys.), Poznań (551 tys.). W kraju obowiązuje trzystopniowy podział administracyjny, na który składają się: 16 województw, 379 powiaty i 2479 gmin. Województwo podkarpackie graniczy z województwami: lubelskim, małopolskim i świętokrzyskim. Pod względem administracyjnym województwo jest podzielone na 21 powiatów oraz 4 miasta na prawach powiatu. Ludność mieszka w 51 miastach i 2164 miejscowościach wiejskich. Ludność wiejska województwa podkarpackiego stanowi ok. 58,7 % ogólnej liczby mieszkańców .	0-8	Za prawidłowo uzupełnione 2 puste miejsca po 1 pkt. <i>Uznawane wartości od 58 do 62 % w przypadku odsetka ludności miejskiej w Polsce oraz wartości od 56 do 60% w przypadku odsetka ludności wiejskiej w woj.podkarpackim.</i>												
13.	Przykładowe obliczenia: $10,4 - 1,8 = 8,6 \text{ ‰}$ $2\ 128\ 483 : 1000 = 2128,483 \approx 2128,5$ $8,6 \times 2128,5 = 18305,1 \approx 18\ 305$ osób	0-2	Za prawidłową metodę rozwiązania – 1 pkt; Za prawidłowe obliczenie liczby zgonów – 2 pkt.												
14.	Przykładowe obliczenia: $2128,5 \text{ tys.} - 1042,3 \text{ tys.} = 1086,2 \text{ tys.}$ – liczba kobiet $(1086,2:1042,3) \times 100 = 104,2 \approx 104$ kobiet / 100 mężczyzn	0-2	Za prawidłowe obliczenie liczby kobiet – 1 pkt; Za prawidłowe obliczenie współczynnika feminizacji – 1 pkt												
15.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Surowiec mineralny</th> <th>Obszar występowania</th> <th>Okres geologiczny</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>węgiel kamienny</td> <td>Bogdanka k. Łęcznej</td> <td>karbon</td> </tr> <tr> <td>rudy cynku i ołowiu</td> <td>ok. Olkusza</td> <td>trias</td> </tr> <tr> <td>rudy miedzi</td> <td>ok. Bolesławca i</td> <td>perm</td> </tr> </tbody> </table>	Surowiec mineralny	Obszar występowania	Okres geologiczny	węgiel kamienny	Bogdanka k. Łęcznej	karbon	rudy cynku i ołowiu	ok. Olkusza	trias	rudy miedzi	ok. Bolesławca i	perm	0-8	Za każdą poprawnie wypełnioną komórkę po 1 pkt.
Surowiec mineralny	Obszar występowania	Okres geologiczny													
węgiel kamienny	Bogdanka k. Łęcznej	karbon													
rudy cynku i ołowiu	ok. Olkusza	trias													
rudy miedzi	ok. Bolesławca i	perm													

		Głogowa			
	węgiel brunatny	ok. Turoszowa	neogen		
16.	1. Przemysł meblarski - D 2. Przemysł lotniczy - G 3. Huta szkła przemysłowego - A 4. Zakłady taboru kolejowego - H 5. Przemysł oponiarski - B 6. Elektrownia ciepła - C 7. Rafineria ropy naftowej - F 8. Zakłady azotowe - I 9. Huta miedzi - E			0-4	Za poprawne dopasowanie wszystkich miast do zakładów przemysłowych – 4 pkt; 8-7 miast – 3 pkt; 6-5 – 2 pkt; 4-3 miast – 1 pkt; 2-0 miast – 0 pkt.
17.	a) Haczów b) Blizne c) Radruż d) Stalowa Wola			0-4	Za podanie prawidłowej nazwy miejscowości po 1 pkt.
18.	2 - Bug 14 - Raj 6 - Poznań 9 - Przedgórze Sudeckie 4 - Białystok 10 - Pilica 11 - Hańcza 12 - Magurski PN 3 - Babia Góra 8 - Bydgoski 1 – Bełchatów 5 - Malbork 13 - Ujście Warty 7 – Roztocze			0-14	Za poprawne uzupełnienie jednego wiersza po 1 pkt.